

HVA ER MOBBING?

(KILDE: <https://ndla.no/nb/node/18985?fag=51>)

Felles for definisjonene på mobbing er at det er en negativ handling fra én eller flere, rettet mot en annen. Denne negative handlingen gjentas, går for seg over tid, og kan på denne måten bli en systematisk krenkelse.

Forskning

De siste årene har det gradvis vokst fram en nokså samstemt forståelse av hva mobbing er, og hvordan mobbing bør defineres. I Norden har det siden 1980-årene blitt forsket mye på mobbing og hvordan mobbing skjer. De mest brukte forskerne og kompetansesentrene vi benytter oss av her i Norge, er Zero, program mot mobbing, laget av Erling Roland ved Senter for atferdsforskning i Stavanger, og Dan Olweus sitt kjerneprogram mot mobbing, laget av Olweus-gruppa i Bergen. Begge programmene er kjent i skolen.

Begrepet mobbing

Et viktig element i definisjonene av begrepet mobbing er at det er ubalanse i styrkeforholdet mellom partene. Det vil si at det er en fysisk eller psykisk ubalanse slik at offeret ikke er i stand til å forsvare seg fysisk eller sosialt i situasjonen. Dette siste, og noen ganger avgjørende punktet, er med på å skille situasjoner fra å være en konflikt, krangel eller lignende til å bli mobbing.

Felles for definisjonene av mobbing er at de beskriver handlinger som er negative, uvennlige og aggressive. En aggressiv handling har til hensikt å skade eller såre en annen, og mobbing blir beskrevet som en handling som har en slik intensjon, og at krenkelsene er gjentakende og systematiske.

Mobbing kan ta ulike former alt etter hvilke virkemidler mobberne bruker. Det kan være

- fysisk mobbing – som for eksempel å slå, sparke, lugge, spytte, dytte, ødelegge tingene til den som blir mobbet, og så videre

- verbal mobbing – som for eksempel å si stygge, nedlatende ting om offeret, true, spre usanne rykter, bruke krenkende og grove ord og så videre

Forskere har funnet ut at den verbale formen for mobbing er den mest brukte i alle aldersgrupper og blant begge kjønn. Det kan se ut til at motivene for mobbingen blant gutter og jenter kan være ulike. Guttene blir i større grad stimulerte av maktfølelsen de kan få ved å skape avmakt, mens jenter i større grad blir stimulerte av den tilhørighetsfølelsen og intimiteten som oppstår i gruppa ved mobbingen.

Relasjonell mobbing

En finsk forsker, Christina Salmivalli, har forsket mye på mobbing blant jenter. Jenter bruker ofte en form for mobbing som forskerne kaller *relasjonell mobbing*. Denne formen for mobbing kan ofte være usynlig og bære preg av utestenging, ryktespredning og manipulering. Jentemobberne er ofte ressurssterke og populære jenter som er flinke på skolen og godt likt av lærerne. De voksne aner lite om at disse jentene er mobbere, og de som blir utsatt for mobbingen, blir sjelden trodd. Denne formen for mobbing fører til at de som blir mobbet, blir mindre tillitsfulle og mer ensomme og mistenksomme overfor andre. De får en følelse av at det er dem selv det er noe galt med, og at alle andre er vellykkede. Dette fører til at det oppleves veldig vanskelig å si ifra til noen om denne mobbingen.

Nettmobbing

De siste årene har det kommet nye former og kanaler for mobbing. Mobiltelefoner og Internett er blitt mer vanlig og kan brukes for å mobbe og henge ut andre. Denne formen for mobbing er annerledes fordi mobberen og den som blir utsatt for mobbingen, ikke fysisk er sammen. Denne formen for mobbing er likevel svært alvorlig og er hardt for den det gjelder.

JANTELOVEN VS ANTI-JANTELOVEN

Du skal ikke tro at du *er* noe.
 Du skal ikke tro at du er like så meget som *oss*.
 Du skal ikke tro du er klokere enn *oss*.
 Du skal ikke innbille deg du er bedre enn *oss*.
 Du skal ikke tro du vet mere enn *oss*.
 Du skal ikke tro du er mere enn *oss*.
 Du skal ikke tro at *du* duger til noe.
 Du skal ikke le av *oss*.
 Du skal ikke tro at noen bryr seg om *deg*.
 Du skal ikke tro at du kan lære *oss* noe.

Husk at du er enestående.

Husk at du er et verdifullt menneske.

Husk at du har fått vettet ditt for å bruke det.

Husk at du har noe å gi som andre ikke har.

Husk at du har innsikt og erfaringer som andre ikke har.

Husk at du har mye du har grunn til å være stolt over.

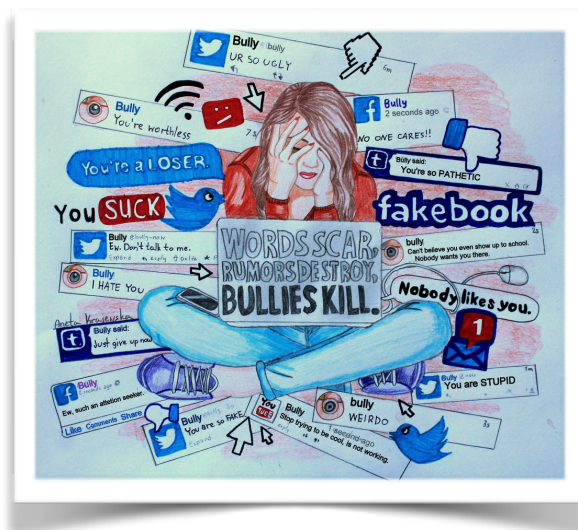
Husk at du duger til noe.

Husk å tolerere dem som ikke er slik som du.

Husk at det er noen som bryr seg om deg.

Husk at du har noe som du kan lære andre.

Vær åpen for det andre har å gi deg.

STATESTIKK

Fakta om mobbing:

- 6,6% blir mobbet to - tre ganger i måneden.
- 5 % blir mobbet oftere.
- 16% av de som blir mobbet sier at skolen eller voksne viste om det, men gjorde ingen ting.
- Mobbingen øker i 9. og 10. klasse.
- 7% mellom 9 og 16 år har blitt mobbet på nettet ila det siste året
- 5 % har opplevd å bli truet på nettet.
- 4 % har opplevd å få et uønsket bilde av seg lagt ut på internett
- 1 av 5 har fått uønsket seksuell kommentar på nett det siste året.

Tall fra en undersøkelse som [EU Kids Online](#) har gjort viser at norske barn blir mest mobbet i Europa.

